Ե 6863 1893 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1/13 ՇԱԲԱԹ 34 ԻՒՆԱՅԻՍ ՍԷՆԷ ١٣١١ ژէՄԱԶԻԼ ԱԽԻՐ ٤ Ե 6863

Մանզումէի Էֆքեար

منظومهٔ افکار
صاحبی امتیاز و مدیر مسئولی
قزویت یانوسیان
مطبعه و اداره خانه سی
باب عالی جاده سنده ۳۶ نومرولی
دائرهٔ مخصوصه در

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand' rue de la S. Porte, 36

30 ԲԱՐԱ 30

ԱԳՕՆԷ ՊԷՏԷԼԻ

	ՍԵՌԷԼ Է	ԱԼԻԸ ՊՈԼԷ
Իսթամպոլ իլչին	80	40
Թաշրա իլչին վէ պուրսաա բոսթա իլէ կիտէնէր	100	50

Ճասզէթամզը հաֆթատա իքի տէֆա եանի չարշէմպէկ վէ ճիւմաա իրթէսի կիւնլէրի նէշր օլունուր։

Սահիպի իմթիյազ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մարպոռ՝ վէ էքսպէդիսիոն
Պապը Ալի ճատտէսինտէ 36 Նիւմէրո

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Նիյտէ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը, Գօզան միւթէսարրըֆը սաատ. Նէզիհ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ,

Գօզան սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը, Նիյտէ միւթէսարրըֆը սաատ. Թէվֆիգ պէյ էֆ.էֆ

Տիվանը մուհասէպաթ ազալըղը, Հալէպ վիլայէթի տէֆթէրտարը, սաատ. Հիւսնիւ էֆ.էֆ,

Հալէպ վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը, Շէգօտրա վիլայէթի տէֆթէրտարը սաատ. Ֆէրիտ պէյ էֆէնտիէ,

Ճէզայիրի Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի ալայ պէյի, սաատ. Օսման պէյ էֆ.էֆ Թէրֆիէն միրիմիրանլըղ ռիւթպէսի,

Գարասի սանճաղը մուհասէպէճիսի ռիֆ. Նիւքրիւ էֆ.էֆ ռիւթպէսի սալիսէ Թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՆԻՇԱՆ

Ամիրալ Գօմբէլէ պիրինճի, վէ Միթրայէզ Թօբ մուճիտի Մ. Մագսիմէ իքինճի ռիւթպէ Մէճիտի, վէ Սիվաստաքի Պանգը Օսմանի չիւպէսի ճէնթէսի վէ միւմայիլէյհ ամիրալը՝ վէքիլի Մ. Բոտիգասա Թէպտիկէն իւչիւնճիւ ռիւթպէտէն Նիշանը Ալիի Օսմանի, վէ Ատանա վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճիսի, սաատ. Ալի Ռիզա էֆ.էֆ Թէպտիկէն իքինճի ռիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Թարաֆը էշրէֆի հազրէթի Բատիշահիտէն իհսան պույրուլան 64 պէն լիրա իլէ, Մէքքէ ճիվարընտա միւսաֆիր խանէ վէ խասթախանէ վէ էճզախանէ վէ տահա սաեիրէ ինչա գելընճաճագ տըր։

Պու միւսաֆիր խանէ 6000 քիշիի իսթիապ իտէպիլէճէք տիր։

—Մէրիէէթի ահքեամընա պիլ իսթիյզան, իրատէի Սէնիյէի հազրէթի Բատիշահի, շէրէֆսուտուր պույրուլմուշ օլան, ըէսմի Թամզա գանունու մուգարրէրաթընը, մէհաքիմէ տախի, մէվգրի իճրաեէ վազը լիւզումու, Մալիէէ Նէզարէթի ճէլիլէսինտէն, Պապը Ալի ճանիպի սամիսինէ պէեան վէ իշար գելընմազլէ, իճրաեի իճապը խուսուսու, պու քէրրէ, պա պույրուլտուի սամիի ճէնապը Սատարէթբէնահի, Ամալիէ Նէզարէթի ճէլիլէսինէ էմր ու Թէպլիղ պույրուլմուշ տուր։

—Պապը վալէալի Սէրասքէրի, սըհհիեէ ասայիրէսի բէյիսի սանիսի, ֆէրիգ Հասիպ բաշա, պիր սէնէտէն պէրու միւպթէլա օլտուղու իլլէթտէն բէհաեապ օլամաեաքագ կէչէն ճիւմաա կիւնիւ էրէն Քէօյիւնտէ վէֆաթ իթմէշ տիր։

—Տիվանը մուհասէպաթ ազասընան, վէ ռիւթպէի ուլէա սընրքը էվվէլի ռիճալընտան, Մէհէմմէտ Շաքիր էֆէնտի, կէչէն ճիւմաա կիճէսի Վէֆատաքի գօնաղընտա վէֆաթ իթմիշ տիր։

— 1856—1865—1866 վէ 1876 Թարիխլէրինի հավի օլան, 20 ֆրանքլըգ պանգա գայմէլէրինտէն, քիւլիեէթլի մըգտարտա, սախթէսինին թէտավիլ իթմէքտէ օլտուղունու Ֆրանսա պանգասը իլան իթմէքտէ տիր։

Զիքր օլունան գայմէլէր, բէք կիւղել Թագլիտ օլունմուշ իսէտէ, ղաեէթ բարլագ օլտուգլարընտան, տօլաեի, դօլայճա Թանընմագտա իմիշ։

—Կէչէնտէ Պօլուտա ղուհուր իտէն հարիգտէն միւսապ օլանլարա Թէվզի օլունմագ իւզրէ, Թարաֆը էշրէֆի հազրէթի Բատիշահիտէն 500 լիրա ինաեէթ վէ իհսան պույրուլտուղու կիպի, պիչարէկեանընն բէրուչանիեէթտէն վիգաեէլէրի իչին, իգթիդա իտէն մէպալիղին տախի, Պապը Ալիճէ Թահրը Թէէմինէ ալընմասը խուսուսունա, իրատէի Սէնիեէ չէրէֆսուտուր պույրուլմուշ տուր։

—Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ, վէ մատամ Նէլիտօֆ ճէնապլէրի, կէչէն ճիւմաա էրթէսի ագշամընը Ֆրանսա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը Մ. Պոլինիէը իլէ, ղէվճէսինէ իքրամէն, չէքմիշ օլտուգլարը գիեաֆէթտէ, Ֆրանսա Թէպասընընն պիրինճի մէպուսու Մ. Պէրժէ իլէ, մատամ Բէչգօֆ, վէ Ֆրանսա սէֆարէթի քէթէպէսի հազրը պուլունմուշ տուր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ, Գոսօվա վէ հէվալիսինէ գար եաղտըղը իշարաթը մահէլլեեէտէն անլաշըլմըշ տըր։

—Ալմանեանընն մէքթէպի պահրիեէսի մէէզունլարընն Թալիմէրինէ Թախսիս օլունմուշ օլան, Տօլթքէ նամ հարպ սէֆինէսինին, քեանունի էվվէլ սօնլարընտա Ագտէնիզ սուլարընա կէլէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

—Կէչէն ճիւմաա էրթէսի ագշամը Պէշիքթաշ վէ բազար կիճէսի տախի, Օրթաքէօյ քիլիսէլէրիմիզտէ, գօլէրանընն ինտիֆաի իշին մախսուսէն տուալար օգունմուշ տուր։

—Թահրը հիմայէի ճէնապը միւլուքեանէտէ պուլունան, Մէքթէպի Միւլքիյէեի Շահանէնին, էվվէլքի կիւն մէրասիմի մէօթատէ իլէ, ըէսմի Թէվզի միւքեաֆաթը իճրա օլունմուշ տուր,

Իքմալի միւտտէթի Թահսիլիեէ իտէրէք, մէքթէպի մէզքիւրտէն, չէհատէթնամէ ախզընա քէսպի իսթիհգագ իտէն էֆէնտիլէր 59 նէֆէր օլուպ, պունլարտան 57սի իսլամ վէ իքիսի միլլէթիմիզտէն Արմենակ Նիկողոսեան, վէ Հայեակ Խոսրովեան էֆէնտիլէր տիր։

—Պանգը Օսմանի միւտիրի ումումիսի սըր Էտկար Վէնսանընն եարընքի բէնճէնպիհ կիւնիւ Լօնտրաեա միւթէվճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

—Ատանա Թարաֆլարընտա, վէ պիլխասսա Գարաման սէվահիլինտէն, խըթթաի Մըսըրիյէեէ սէվգ օլունան քէրէսթէլէրճէ, հատտէն աշըրը գաշագ վուգուա կէլտիկի, Օրման վէ Մէատին, վէ Զըրաաթ նէզարէթի ալիեէսինճէ, մահէլլինտէն իճրա իտիլէն թէֆթիշաթ վէ թէտգիգաթատան անլաշըլմըշ օլմազլէ, օ ճիհէթլէրտէքի գաթիեաթըն, Թահրը մուրագպէեէ ալընմասընը թէէմինէն, պիր նիզամնամէ Թանզիմի նէզարէթի միւշարիլէյհատան Պապը Ալիեէ արզ իտիլմիշտիր։)

—Տիւնքի կիւն մէքթէպի Սուլթանինին թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմի իճրա օլունմուշ տուր։

—Ամիրալ Մարգհամըն գօմանտասը Թահրընտա օլուպ, կէչէնտէ Սէլանիք վէ Գավալա լիմանլարընը զիեարէթ իտէն, Ինկիլիզ ֆիլօ տօնանմասընընն, պու կիւն Իզմիր լիմանընա վիրուտինէ ինթիզար օլունտուղու մահէլլինտէն պիլտիրիլմիշտիր։

—Սալթանաթը Սէնիեէնին վարնա թիւճճար վէքիլի իզզ. Բէֆիգ պէյ, տիւնքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշտիր։

—Մէրսին մալ սանտըղընտան 70 պին ղուրուշ սըրգաթ իտիլէրէք, մէէմուրիյնի Ատլիեէ վէ Միլքիեէ թարաֆլարընտան իճրայի Թահգիգաթ իտիլմէքտէ օլուպ, սըրգաթընն, Թըշրինի սանինին 27նճի ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ վուգու պուլտուղու իշիտիլմիշտիր,

—Պէօեիւք Տէրէտէ արապաճըլըգ իտէն, մուհաճիր Խամայիլ, էվվէլքի կիճէ սէրխոշ օլտուղու հալտէ, արապասըյլա պէրապէր Զագալ Տէրէ նամ մահէլտէ, սահիլ պօեունտան կէչտիկի եանատէ տէնիզէ տիւշմիւշ իսէտէ, եալընըզ հայվանլար ղարգ ու Թէլէֆ օլուպ, մէրգում Իսմայիլ իլէ արապա Թախլիս իտիլմիշ տիր։

—Գարատէնիզ պօղազընտաքի Թախլիսիեէ հէյեէթլէրինէ, պիրէր եըլ պաշի հէտիեէսի իթա իտիլմէք իւզրէ, կէչէն սէնէ, պազլարը Թարաֆընտան պիր իանէ տէֆթէրի քիւշատ իտիլէրէք, միւքեաֆաթլար վէրիլմիշ իտի։

Իշթէ պու սէնէ տախի, էօյլէ պիր տէֆթէրի մուավէնէթ քիւշատընա գարար վէրիլմիշ տիր, վէ ռիլէճէք միւքեաֆաթ էն ազ պիր մէճիտիեէտէն իպարէթ պուլունա ճագ տըր։

—Տէրսաատէթտէն Անատօլու սէվահիլինէ կիտէճէք վաբօրլար, Թուզլատա գարանթինա Թահրընա ալընաճաղընտան, Գալիգըրաթեատաքի մէէմուրիյնի սըհհիեէնին, Թուզլաեա նագըլլարը հագգընտա սըհհիեէ նէզարէթինտէն էմր վերիլմիշ տիր։

—Ֆընտըգլըտա սաքին, համամանի Հաճի պէյին համամընա, կիճէ խըրսըզ կիրէրէք, 70 լիրաեի միւթէճավիզ ագշէսինի չալմըշլարը։

Սըրգաթըն վուգուի մէէմուրիյնի զապթաեա խապէր վերիլմէսիյլէ, իճրա գելընն Թահարիեաթի վէ Թահգըգաթտա, խըրսըզն, մէզքիւր համամտա տեղկեահտար խաչիկ, վէ եանաչտա Սըրապ վէ ուշագ էօմէր օլտուգլարը անլաշըլմազլէ, հէր իւչիւ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

—Թէքքէ սանճաղը տախիլինտէ քեային պազը մահալլէրտէ, հայվանաթա պու քէրրէ Թապագ խասթալըղը զուհուր իթտիկի միւթեսարրըֆլըղընտան իշար օլունմասըյլէ, Գօնեա վիլայէթի պայթար միւֆէթթիշի ռիֆ. Իպրահիմ էֆէնտինին իյզամ գելընտըղը իշար իտիլմիշ տիր։

—Մահը հալը բուվինին սէքիզինճի կիւնիւ Հալէպէ միւթէվճճիհէն, Զօրտան հարաքէթ իտէն միւքեֆիել սիրիճիւ բօսթասընա էշգելեալար հիճիւմ իտէրէք, 100 պին ղուրուշլուգ էմանէթլէրի հավի բօսթա խուրճու իլէ, համիլի պուլունան տէվէյի ախզ ու զասպ էյլէտիքլէրի, Անզէ շէյխի Նայիֆ Թարաֆընտան իսթիխպար օլունմասը իւզրէինէ, կամանթա իրասը խասաբ իտիլմէքտէքի, վէ մէօհրիւ ըէսմի ֆէք օլունմագտըղը, մէզքիւր խուրճ իլէ տէվէեի 6 սաաթ զարֆընտա պուլտուրուպ, բօսթա միւթահիտինէ Թէսլիմ էյլէտիկի Ֆրաթ կազէթասընտա օգունմուշ տուր։

—Թըշրինի սանինին իպթիտասընտան, 20նճի կիւնինէ գատար, Սիվէրիշ գանալընտան 151 սէֆինէի Թիւճճարիեէ կէչէրէք, սէֆայինի մէզքիւրէտէն իսթիհսալ օլունան միրուրիեէ ըէսմինին, 3,296,535 ֆրանք օլտուղու միւսթախպէրտիր։

—Դայսէրիեէ տախիլինտէ քեային, Սազէր նամ մահէլէ, պիր Թէլէկրաֆ մէրքէզի քիւշատըյլէ, Ալեպէսթանա գատար, Թէլէկրաֆ իսթթը Թէմտիտի, Շուրաեի Տէվլէթճէ Թահրը գարարա ալընարագ, օլ պապտէ Թանզիմ գելընան մազպաթասընընն, մէրճիի ալիսինէ Թագտիմ օլունտուղու իշիտիլմիշ տիր։

—Թըշրինի սանինին 20ինճի կիւնինտէն, 26նճը կիւնիւնէ գատար, պիր հաֆթա զարֆընտա, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլէսէտէ 385 վէֆիեաթ վուգու պուլմուշ տուր։

—Ղայրի ըէսմի մաթպաա սահիպի իմթիեազլարընյա, խէտէմէսինին, Թէմէթթիւ վէրկիսինտէն միւսթէնաթութուլուպ մութուլմաեաճաղը հագգընտա, վուգու պուլան իսթիֆսարա ճէվապէն, ղայրի ըէսմի մաթպաալար սահիպի իմթիեազլարընյէ միւսթախտիմինի սաեիրէսինին, ալտրգլարը մաաշ, վէ իճրէթ Նիսպէթինտէ, Թէմէթթիւ վէրկիսիյէ միւքելլէֆ Թութուլմալարը լազըմ կէլէճէկի, Մալիեէ Նէզարէթի ճէլիլէսինտէն, իճապ իտէնլէրէ իշար պուլրուլմուշ տուր։

—Սէվասթաբօլ վէ Կէօզլեվէ իլէ, Պասրատա պիր խալլի զէմանատա պէրու, իլլէթի միւտհիշէտէն էսէր կէօրիւլմէտիկի, մալիւմաթը վարիտէի ըէսմիեէտէն անլաշըլմըշ օլտուղունտան, Սէվասթաբօլ իլէ, կէօզլեվէ միւվարիտաթը հագգընտա, մէվզու օլան 10 կիւն գարանթինանը, Սինօպ վէ Գավագ Թէհաֆֆիւզխանէլէրին պիրինտէ իճրա իտիլմէք իւզրէ, 24 սաաթ իհթիեաթ գարանթինասընա Թէնզիլի, վէ Պասրատան կէլէնլէրէ գարը, միւթթէխէզ պուլունան 10 կիւն գարանթինանընն տահա դաբ վըյլէ, մահէլլի մէզքիւրտէն կէլէճէքլէրին, մուայեէնէի թրպպիյէեէ թապի թութուլմասը, վէ թատիլաթը մէզքիւրէնին ֆի 25 թըշրինի սանի սէնէ 309 թարիխինտէն իթիպարէն, չէգաճագլարա շամիլ օլմասը խուսուսլարընա, մէճլիսի սըհհիեէճէ գարար վերիլէրէք միւգթազիեաթը իֆա գելընմըշ օլմազլէ իլանը քէյֆիեէթէ իպթիտար գելընը։

—Գարատէնիզ պօղազը խարիճինտէ, Գարա Պուրուն ճիվարընտա, եէնի պիր մէվզրի թէհֆիւզ եաբելմագտա օլտուղու խապէր ալընմըշ տըր։

—Ֆէնտիսինէ զապթա մէմուրու սիւսիւ վիրէրէք, էնվար հիյէլ ու տէսաեիս իմալիյլէ, էօթէքինի պէրիքինի տօլանտըրմազա ճիւրաթ իթմիշ, վէ հաթթա, պու կիպի ահվալը մէնֆուրէսինտէն տօլաեի, մէնսուպ օլտուղու Թէրսանէ հատտէխանէսինտէն տախի թարտ իտիլմիշ օլան, ճէլալնամ շախս, կէչէն բազար կիւնիւ ագշամ իւզէրի, Մէքթէպի Թըպպիյէեի Շահանէ պօրազէնլէրինտէն, Մուսթաֆա օնպաշիեա միւրաճաթլէ, եանընտա պիր չոդ գաչագ Թիւթիւն պուլունաուղունու, պիր մըգտար նիմունէսինի իրայէ իլէ պէրապէր, պէեան էյլէտիքտէն սօնրա, տէյէր ֆիեաթընտան բէք աշաղը վերէճէկինի սէօյլէմիշ, վէ Թիւթիւն էսմանընա մահսուպէն զէվալը օն պաշընն 7 մէճիտիեէսինի ալարագ սավուշմուշ տուր։

Քէյֆիեէթ մէէմուրիյնի աեիսէսինճէ խապէր ալընմազլէ, մէրգումուն Թէհարրիսինէ իպթիտար ելունմուշ, վէ եէվմի մէզքիւրտէ տերտէսթ իտիլէրէք, Քէօբրիւ պաշի բոլիս մէվզրինէ Թէսլիմ իտիլմիշ տիր։

ԳՕԼԷՐԱ

Թըշրինի սանինին 27 ինճի ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6 տան, 28ինճի բազար կիւնիւ սաաթ 6եա գատար 24 սաաթ զարֆընտա եէնիտէն 30 միւսապ օլարագ, պունլարտան 3իւ վէֆաթ իթտիկի կիպի, 28ինճի բազար կիւնի սաաթ 6եա գատար տախի եէնիտին 38 քիշի միւսապ օլարագ 6 քիշիսի վէֆաթ իթմիշ վէ 28 ինճի բազար կիւնիւ սաաթ 6 տան 29ունճու բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ ալթըեա գատար տախի եէնիտէն 28 քիշի միւսապ օլարագ, պունլարտան 2սի վէֆաթ իթմիշտիր։

Պէյօղլունատա պիւեիւք ճատտէտ վագը, Թագսիմէ եագընն 65 նիւմէրօրլէ միւրագգամ ՄԷՃՄՈՒԱՑԻ ԱԽՊԱՐ մաթպաասը գարուսունատա, արկու օլունան շէքլ վէ կիւզէլլիքտէ տիւեիւն, Թէպրիք վէ ճէնազէ չիչէքլէրի Թէրթիպ իտիլմէքտէ, վէ սաեիրլէրէ նիսպէթլէ տահա էհվէն սուրէթտէ վերիլէրէք, միւշթէրիլէր մէմնուն իտիլմէքտէ տիր։

ԱՁՔԸԼԸԳ

Տահա պիրդաչ հաֆթա էվվել, էն պահաղը ատտ օլունան պիր խուսուսա, եանի խրտմէթքեարլըգ էօյրէ տիլմէսինէ տաեիր նասիհաթ վիրտիք, վէ պու կիւն մէզքիւր նասի հաթքմըզը թէքրար իլէպպէրապէր, ինա մանէնտ օլուպ վէ քէզալիք բէք տուն նազարըյլա պագըլմադտա օլան պիր սանաթա եանի աշճըլըգա չալըշըլմասը վէ աշճըլըգ մէքթէպլէրի քիչատընա սայ ու հիմմէթ օլունմասընը տախի նասիհաթ իմմէքլիկի միֆիտ ատտ իտէրիզ։

Մէզքիւր նասիհաթը իլք տէֆա օլարագ վիրմէէիպ, իլլա հէր նէ գատար սէնէսինի տէրխաթը իտմեզ իսէքտէ, բէք ալէա պիլիրիզ քի, հայլիճէ նէնէլէր էվվել տախի վերմիշիտիր, ֆագաթ էսէֆ իտէրիզ քի, պէօյլէ նասիհաթլարը օգուեուսզտա էհէմմիյէթի վիրճէճէք վէ իճրասընա չալըշաճագ նէ պիր հէյ եէթի մախսուսէ վարտը, վէ նէտէ էհալիմիզտէ իսթիգպալի տիւչէնիւզտէ, էլտէնգիլէն համիյէթի վէ սախավէթի ինճանէ հիմմէթ իտէճէք պիր վարիֆէ հիսսէյէթը էսէրի էլէօրիլմէքտէ տիր, հէր նէ տէ եազըլսա։ պիյհուտ գալմագտատը։

Հէր նէ գատար պիր չօգ սանաթլար պաթըպ վէ պիր չօգ սանաթ քեարլարտա էսկի քեարլարընտան մահրում գալարագ տիւչարը զարուրէթ օլմադտա իսէլէրտէ, վագթ ու հալին կիտիչինտէն, պազըլար իչին տախի եէնիտէն եէնի քեար գաբուլարը աչըլմագտատը, վէ էշթէ ագըլըրդ ասըլ պու նոգթատտա զիեատէ իգթիզա իթմէքտէտիր, էհալի կէօզլէրինի տէօրթ աչարագ, տիւնեանըն կիտիչինէ կէօրէ հարէքէթէ հազը պուլուն մաեը պիլմէլիտիր նասըլ քի խրտմէթ քեարլըգ իլէ աչճըլըգտա պուգապիլէնտիր, չիմտի, թիւրքիամըզտա էվվելինտէն չօգ զիեատէ զէնկին վէ զէնկինլիք, վէ սիւս, տարաթ, վէ քէյֆ ու միղաճ,, վէ կոսթ։ վէ եէեիպ իչմէնին իլմի սըհհէթէ մուվաֆըգ օլմասընա տիգգաթ իյլէմէքլիք վարտը, պինաէնալէյհ էհլիեէթլի վէ նամուսլու խրտմէթքեար վէ պէսլէմէ, վէ գաբը վէ կերէք աշճը, հէր վագըթ արանըլմագտատը։ Շէօյլէ քի, պիզիմ իթիգատըմըզճա, պու կիւն, էն ազը պիր գաչ պլն նէֆէր մէքթէպտէն չըգմա թէրպիյեէլի վէ նամուսլու խրտմէթքեար վէ աշճը օլաճագ օլա, լաեըգը իւճրէթ ալարագ բէք կիւզել կէչինէպլէճէք լէրտիր։

Կէրչի չիմտի տախի ուսթա վէ նամուսլու աշճըլար պուլունմագտատը։ լաքին պունլարըն սաեըսը հէմբէք ազտը, վէ հէմտէ էլզէմ օլան էնիյեէթ վէ սատագաթ ֆազիլէթինէ չօգլար էհէմմիյեէթ վիրմէեէք, շիւրհէ վերմիշ օլտուգլարընտան։ պիթթապի ալէսսէվիյեէ պաշգա նաղար իլէ պագըլարագ իւճրէթլէրի տուն պիր հալէ կէթիրիմիշտիր, չէօյլէ քի հանըմլար վէ էֆէնտիլէր, մութլագա այտա պիր գաչ եիւզ ղուրուշլուգ խամին իտէճէքլէրտիր շիւրհէսինէ զահիպ օլարագ, լաեըգ օլանտան չօգ էքսիք այլըգ թէբլիֆ իթմէքտէտիրլէր։ վէ ֆիլվագըտա էքսէր աշճըլար վէ խրտմէթքեարլար, մէզքիւր մէքրուհ վէ մուզիրը նիյեէթ ու էֆքեարտա պուլունտուգլարընտան, եանի իւճրէթտէն վէ տօղրուլուգտանզիեատէ իրթիքեապ, քէնտի թապիրլէրինճէ իշկիւզարլըգլարընա կիւվէնտիքլէրինտէն, իւճրէթին ազլըընա չօգլուղունա պագմաեըպ գապուլ իյլէմէքտէ տիրլէր։ վէպու կիտիչ իսէ քէնտի խարապլարընը մուճիպ օլմագտատը, քէնտիլէր ալսագ պօղուգլուղունտա պագը գալտըգտան պաչգա։ էվլատլարընա վէ սիլսիլէլէրինէ տախի սիրայեէթ իյլէմէքտէ տիր։ պիզ չօգ տէֆա իշիթմիշիզ վէ թահգըգ իթմիշիզ տիր, պիր բէտեր եա վալիտէ քէնտի էվլատընը պիրինին եանընա եա խրտմէթքեարլըգա, վէ եախօտ սաեիր պիր խշտէ իսթիմալ օլունմադըգա վիրտիքլէրինտէ, վէ կիտեճէք քիմսէ ալաճաղը այլըգը ազ կէօրէրէք պիր իթիրազա գալգըշտըգընտա, «Ա՛յ օղուլ, այտա չու գատարը ալըրսըն, այտա չու գատարտա չէօյլէ պէօյլէ օլուր» տիմէքտէ տիրլէր, պունուն կիչլի մանէասը իսէ պաշգա պիր չէյ օլմասըգ, տիւղճէ չալըպ չըրբմալըսընտիմէքտիր։ վէ պու մէքրուհ նասիհաթ օլ գատար չօղալմըշ, թէքմէլլէշմիշ վէ ումումիլէշմիշտիր քի, հիչ մէէմուլ օլունմասան ատէմլէր պիլէ, բասթ կէլտիքլէրինէ վիրմէքտէ տիրլէր, ախլագը համիտէ սահիպի օլան միլլէթտէ իսէ, պիւեիք քիչիք հէր ատէմին լիսանընտան, պունուն տապան տապանա զրտը իշիտիլմէյիտիր։ «Ա՛յ օղուլ, հէր նէրէտէ վէ հէր գանղի իչտէ օլուր իսէ օլսուն, պա՛գ քի պաշլըճա պիր չէնէ տիգգաթ իտէսին, սագըն խըրսըզլըը իրթիքեապ իթմէեէսին, քէնտի սատագաթըն վէ իշկիզարլըգըն սաեէսինտէ կէօզէ կիրէրէք միւքեաֆաթա նաեիլ օլմասա չալըշասըն» տիմէլիտիրլէր, պիզ խրտմէթքեարլըգ վէ աշճըլըգ մէքթէպլէրի քիչատընը, ասըլ մատտի սանաաթտան զիեատ, պաշլըճա տա ախլագը համիտէ տէրսլէրի վէ թալիմլէրի իչին արզու վէ նասիհաթ իյլէմէքտէէրզ, հալպու քի պէօյլէ պիր խայրու սէվապը քի՞մ իշլէեէճէքտիր, գա՞նղի զէնկինիմիզտէն պէօյլէ պիր ֆազիլէթ պէքլէեէպիլիրիզ։ էսէֆ օլունուր քի չիմտիլէրտէ էօյլէ պիր իւմիտ կէօրէմէտիկիմիզտէն, վէ արթըգ պիզիմ նէ սինիմիզ վէ նէտէ սըհհէթիմիզ, պէօյլէ պիր ֆէտա քեարլըգա ըհէպէր օլապիլմէքլիկէ միսսահտ օլմատըղընտան, պազը խայրըխահ գաթլարըն չօգ տէկիլ եալը նըզ պէչէր օնար լիրա վազըյլա եիւզ սէհիվլիք պիր չիրքէթ թէչքիլիյլէ բուխսաթը լազըմէսինի թահսիլիյլէ։ մէլէրինի արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ, պու եօլտա պիր մէքթէպ գատիմ սուրէթտէ տէվամ իյլէսէ, կէրչի իեիտիր, լաքին, պարի հիչ տէկիլ իսէ իւչ պէշ սէնէ իչին օլսուն պուլունսատա պիր գաչ եիւզ նէֆէր չըրագ եէթիչտիրսէ, պատէհու պիրպիրինտէն էօյրէնէպիլիրլէր, վէ պու գատարը տախի պիւեիք պիր սէվապ օլմուշ օլուր, պու կիւն էվրօպանընը էն պիւեիք բայթախթլարընտա, եիւղլէրճէ աշճըլըգ մէքթէպլէրի պուլունտուղու, վէ հաթթա եալընըզ Պէրլինտէ եիւզ էլլի գըթա պուլունտուղու ղազէթալարտա օգունմագտատը։

* *

«ԱՐՁԱԳԱՆԳ... ՍՂԵՐՑՏԷՆ

Բէնճէնպիհ կիւնքի «Արեւելք» տէ պալեատէքի սէրնամէ իլէ իքի եիւզ էլլի գատար սաթըրտան ի պարէթ պիր պէնտ օգուտուգ։

Մէզքիւր պէնտին պաշլըճա պիր իքիսաթըրթէաճճիւ պիմիզիմուճիպ օլտու, շէօյլէ քի, Հայուհեաց ընկերութիւն թարաֆընտան Սղերթտէ աշըմըզ օլան պիր մէքթէպ չիմտի մէզքիւր ընկերութիւնուն բարասը քիֆաեէթ իթմէտիկինտէն գաբատըմըզ իմիշ, հալպու քի կէչէնտէ վիրտիքլէրի պիր պալտան իւչ եիւզ լիրա մէնֆաաթ հասըլ օլտուղունտան, թէքրարէն քիչատընա իւմիտվար օլարագ, թէքմիլ խալգ վէ ալէխուսուս գըղլար հատտէն զիեատէ սէվինմէքտէ իմիշլէր։

Պատիի թէաճճիւպիմիզ օլան խուսուս պու տէկիլտիր, մէզքիւր արզուլէրինին մուվաֆֆագըյնէ թինի պիզ տախի արզու իտէրիզ։ զիրա, էհալի հիչ տէկիլ իսէ մէքթէպ իսմինէ պլրշմըշօլուր։

«Արեւելք» մէզքիւր պէնտտէ, մէզքիւր մէքթէպտէ օգուեան գըղլար հագգընտա սէօյլէեէրքէ,»-Ցեղ ւոյս իգական սեռին անկեալ վիճակը աղնուացնելու մէկ հատիկ միջոցն էր-» լեանի մէզքիւր մէքթէպ, Սըղրէթ գըղլարընըն տիւչկիւն պիր հալտէն չըգարագ, բարլագ վէ եախօտ իեի (աղնիւ) պիր հալ քէսպ իթմէսինէ, պիր թանէ ճիք թարիգ վէ եախօտ մէտար (մի։ չոց) իտի տէմիշտիր։

Սըղրէթ կիպի մատտի վէ մանէվի ֆագըր պիր հալտէ պուլունան պիր մահէլլտէ աշըմըզ օլան սէֆիլ պիր մէքթէպտէ գըղլարընը, ալլըղը էն չօղու եիւղղ։ լու գ պիր վարճա պետտէն, անճագ ճիւղճէ պիր օգումագ եազմագ էօյրէնէպիլէճէքլերի նի տիւշինիւպ խաքեաթ օլապիլիրիզ, հալպու քի «անկեալ վիճակտան» չըգըպտա «աղնուանալ» օլմալարընա, գաթան խաքեաթ օլամաեըզ, էկէր ճիւղճէ եազմագ օգումագ էօյրէնմէք իլէ պիր գըղ աղնուութիւն գազանապլիեեօր իսէ, անտէն գօլալ վէ անտէնտ ուճուզ պիր չէյ օլամազ, վէ էկէր պու հիքմէթ վէ պու միճիզ սահիհ իսէ, չիմտի պուրատաքի գըղլարըմըզընը նրսֆընտան զիեատէսի աղնուութիւն հալինի գազանմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ միլլէթիմիզին այնի հալի հաեիզ օլապիլմէսինէտէ բէք ազ պիր զէման գալմըշ տըր տիմէքտիր։ հալպու քի, աղնուութիւն տէնիլէն խասոէեի պիզ, պըրագալմ Սըղրէթի վէ Սըղրէթտէ քի գըղլարըմըզը, պուրատաքի Հալլարըմըզընը, տէկիլ գըղլարընտա, հաթթա, էն բարլագ հալտէ վէ մէվգըտա պուլունանլարընտա պիլէ սէքիզ մումլու ֆէնէր իլէ արաեըպտա կէօրէ՛մէմէքտէեիզ, էկէր «Արեւելք» քէնտիսի կէօրէպիլմէքտէ իսէ, մամէմուսլիյեէթէպրիք իտէրիզ, եօգ էկէր «ազնուացնել» լուղեթինին պիզիմ անլաեամատըղըմըզ վէ պիլմէտիկիմիզ պիր մանէասը վար իսէ, անըտա պիլմէտիկիմիզտէն էօյրէնմէեի արզու իտէրիզ։

* *

ՀԱՆԿԸՍԸ ՍԱՀԻՀ ՏԻՐ

Պազըլար, մարդն ի բնէ բարի է (ինսան էվլատը ասլէն իեիտիր) տէեի իտտիա իթմիշ օլտուգլարը հալտէ, պազըլար տախի մուղաեիրինի իտտիա իթմիշլէրտիր, վէ պունուն իքիսինին տախի հէր կիւն իսպաթը անէլ եագըն կէօրիլմէքտէ օլտուղունտան, հանկըսընըն սահիհ օլմասը անլաշըլամամըշտըր։

Պիր ուֆագ իյնէտէն պաշլեարագ, հիսապսըզ նիսպէթտէ ճէսիմ ալէթլէր վէ մաքինալար վարտը, վէ հէրքէս պիլիր քի պունլար ճանսըզ օլուպ, եա մատէնիյեաթան վէ եախօտ օտունտան վէ սաեիրէտէն եաբըլմըշտըրլար։

Քիչիք եա պիւեիք պիր ալէթ եա պիր մաքինա պօղուլտուղունտա վէ եախօտ գըրբլտըղընտա, սահիպի քիչքը ու հագարէթէ իհթիեաճ կէօրմէեիպ, անճագ թամիր ու թէճտիտինէ միւսարաաթ իտէր, հալպու քի, հայվանաթ հագգընտա պու թարիգ թէպտիլ իտիլմէքտէտիր, մէսէլա սէքիզ օն սէնէ միւթէմատիեէն չալըշմըշ օլան պիր պէյկիր իխթիեարլանտը վէ չարուգ եիւրիւեէժյիպ վէ չամուրտան վէ եօգուշտան չըգամագ օլմաեա պաշլատը՞մը իտի, սահիպի վէ եախօտ սիւրիւճիսիւ, պիլա ինսաֆ գըրպաճլամաեա վէ քիչքը ու հագարէթլէր իթմեեէ պաշլար, զաթէն ղէվալընընը քէնտի տերտի քէնտինէ եէթէր, քեաֆի ՝տիր տիեէրէք աճրերպ մէրհամէթ իթմէզ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Թաղական Խորհրդոյ Բերան

Թաղիս այրացաւեր Թատրոնին տեղ նորոգ կառուցեալ ազգային կալուածին վերաբերմամբ ներկայաւորց մէջ տարաձայնուած զրոյցք առիթ կը լինին լրագրական հրատարակութեանց որք՝ թեպետ հանրային օգտի տեսակէտով ի լոյս ընծայուած՝ կրնան սակայն չվնասութիւն պատճառել գործին իսկութեանն անտեղեակ եղողներուն։ Թաղական Խորհուրդս պատշաճ կը համարի ուրեմն խնդրոյն հիմնական պարագայները ծանօթացնել սոյն մասնաւոր յայտարարութեամբ։ որպէս զի ստուգութենէն տարբեր խօսքեր չկարենան գայթակղութիւն յառաջ բերել։

Ցիչեալ գետնին վրայ կառուցանելի շէնքին համար երկու յատակագծեր ներկայացեալ էին Թաղական Խորհրդոյ նկատառման և քննութեան, որոց երկուքն ալ համահաւասար տարածութեամբ և համաթիւ յարկերով ու համաչափ բարձրութեամբ ծրագրեալ էին, մի և նոյն ճարտարապետին հեղինակութեամբ, և ասոնց միջև գտնուած տարբերութիւնը ներքին բաժանումներէ և եթ կը գոյանար, վասն զի առաջինը իրարմէ անջատ վարձելի հինգ վեց մասերէ բաղկացեալ էր, իսկ երկրորդն ամբողջութեամբ մէկ վարձակալի տրուելու յարմար ձեւով պատրաստուած։

Այս յատակագծերն ուշի ուշով իմաստասիրուելէ յետոյ, անոնց երկրորդը նախընտիր համարուեցաւ և ըստ այնմ շինութեան ձեռնարկուեցաւ, վասն զի օգտակարութեան, վայելչութեան և ապահովութեան տեսակէտով լաւագոյն դատեցին զայն թէ՝ Թաղեցւոց փորձառու մասն ընդհանրապէս և թէ՝ Թաղ. Խորհուրդը միահամուռ, որոց հետ համամտեցաւ հուսկ ուրեմն նախկին կալուածոց Հոգաբարձութիւնն ալ, որ առաջին յատակագիծը պաշտպանած էր ի սկզբան, և որ նաև իւր համամտութիւնը նուիրագործեց իւր եռանդոտ անդամներուն գործօն դեր ստանձնելովն արդի վարձակալին հետ վերջնական կարգադրութեան մէջ։

Պէտք է գիտնալ միանգամայն թէ արդի շէնքին յատակագիծն այնպէս իմն կարգադրուած է նախատեսութեամբ, որ ի պահանջել հարկին կարենայ վերածուիլ՝ ըստ միւս յատակագծի՝ անջատ մասերու, ամենայն դիւրութեամբ։ Ուրեմն այս պարագայ անհերքելի ապացոյց մ'է թէ՝ շէնքի հաշուով մի և նոյն էին սկզբամբ երկու յատակագծերն ալ։

Հետեւաբար սխալ է կարծել թէ միւս յատակագծով 6000 լիրա ծախք կը պահանջէր շէնքին կառուցումն և թէ նախատեսեալ էր որ արդի յատակագիծ կրկնապատիկ ծախքով ի գլուխ պիտի ելնէր։ Ինչպէս ըսինք, երկու յատակագիծք ալ համաչափ տարածութեան և յարկերու և բարձրութեան վրայ ծրագրեալ էին, ուրեմն և մի և նոյն ծախքի կը կարօտէին բնականաբար, համահաւասար ատիճանաւ շէնքը կառուցանելու համար։

Եւ արդէն այդ երկու յատակագծերուն երկրորդին համար միայն իւր հեղինակին կողմէ ենթադրական գնահատում մը կատարուած էր, որ 7600 լիրայի կը յանգէր, առանց շինութեան հրամանագրի և ջրոյ ծախուց, իսկ 6000 լիրայի գնահատում մը երբէք գոյութիւն ունեցած չէր, որպէս զի կարելի լինէր այժմ կարծիքներ դարձնել անոր վրայ։

Շէնքին ծախուց համար ի սկզբան ենթադրուած այդ 7600 լիրային տեղ 7000 լիրայով ալ գործն ի գլուխ հանել մտածուած էր։ իսկ այժմ այս գումարին վրայ յաւելուած ընելու պէտքն ծագման գալով, տարբերութիւնն յառաջ եկած է, ի բաց առեալ շինութեան հրամանագրի տուրքը և դրսէն ջուր առնելու ստիպողութիւնը, գլխաւորաբար այրացաւեր Թատրոնին բոլոր հիմերն և կանգուն մնացած մասն ու ճակատը քանդելով ի նորոգ կառուցանելու և գետնափոր մառանն աւելի ընդարձակ շինելու հարկէն, մասամբ ալ շէնքին հաստատութեան ու վայելչութեանն համար գործածուած նիւթոց տեսակին աղնուութենէն։

Սոյդ է սակայն թէ՝ այրացաւեր Թատրոնին հիմերն և հետեւաբար կանգուն մնացած մասերն ու ճակատը՝ որպէս հաստատուն և գործածելի ի հաշիւ դրուած էին ի սկզբան։ վասն զի չէր կրցած են. թադրուիլ որ հազիւ ութ տարի յառաջ կառուցեալ ազգային շէնքի մը հիմերն այնչափ անհաստատ լինէին որ և ոչ մի հաշուով ու տեսութեամբ ներելի լինէր անոնց վրայ դնել ըստ ամենայնի հաստատուն պայմաններով կառուցանելի ազգային կալուածմը։ Թերեւսաւանները համար այդ նախկին հիմանց ու պատին մի մասը պահուած է, որպէս զի կարենան քննել և համոզուիլ թէ որչափ դժուար է իրարու կպչած երկու աղիւս գըտնել նոցա մէջ։ և հասկնալ միանգամայն թէ ճակատին վար առնուիլը վերաբերութիւն չունէր վարսայարդարին խանութէն հանելու խնդրոյն հետ։

Առաջին յատակագծի պաշտպաններուն կողմէ ենթադրեալ վարձերն էին՝ 600 լիրա գարեջրատուն, 220 լիրա նպարավաճառ, 120 լիրա վարսայարդար, 170 լիրա երկրորդ յարկի արառթման և 150 լիրա երրորդ յարկի արառթմաններ, սա պայմաններով որ՝ գարեջրատան ամբողջ կարասիքն ալ, որ թերեւս 1000 լիրա արժէր և հազիւ հինգ տարի դիմանար, հայթայթուելով վարձակալին պիտի յանձնուէր և նպարավաճառի ու վարսայարդարի խանութներն ալ տեղափոխուելով և ընդարձակուելով իրենց նախկին վարձակալներուն պիտի տրուէին։ Այսու հանդերձ եթէ երբէք այդ երեք մասերուն 940 լիրայի յանգող վարձքն ապահով նկատուէր, արառթմաններուն առաջին տարւոյ համար վարձուին անկարելի և նոցա վարձուց քանակութիւնը կասկածելի կը թուէին։ Այդ յատակագծով 1400 լիրա տարեկան վարձուց հաւանականութիւնը պաշտպանողներն այս գումարին հասնելու համար գարեջրատան մուտքէն անցնելով նպարավաճառի խանութին ետեւէն վեր ելնելով չորրորդ յարկին վրայ լուսանկարչատուն մը շինել և առ նուազն 150 լիրայի վարձել կերևակայէին։ Դիւրին է հետեւաբար բաղդատել այս պայմաններով ի հաշիւ դրուած եկամտից ընծայած ապահովութիւնը արդի տարեկան 1500 լիրա պայմանագրեալ գումարին հետ, և ճշմարտութեան վերահասու լինիլ, այն ճշմարտութեան կրսեմք զոր ամենէն աւելի լաւ գիտեն յիշեալ յատակագիծն ի սկզբան պաշտպանողները, որք ի վերջոյ արդի յատակագիծը նախընտրելու համար միաբանեցան Թաղ. Խորհրդոյ հետ։

Այս ամեն պարագայք մասնագիտօրէն և մանրամասնօրէն քննուած, և հանրագումար գոյացուցած է արդէն, թէ՝ Թաղ. Խորհրդոյս, թէ՝ Պատ. Ցնտես. Խորհրդոյ և թէ՝ Պատ. Քաղ. Ժողովոյն, որ արտօնած է նոյն իսկ վերջին անգամ 4000 լիրայի յաւելուսական վարկը։ հաստատուն և վայելուչ կերպիւ ի գլուխ հանելու համար ազգային

ԱՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Թաղական Խորհրդոյ Բերայէ

Թաղիս այրացաւեր Թատրոնին տեղ նորոգ կառուցեալ ազգային կալուածին վերաբերմամբ ներկայաւորց մէջ տարաձայնուած զրոյցք առիթ կը լինին լրագրական հրատարակութեանց որք՝ թեպետ հանրային օգտի տեսակէտով ի լոյս ընծայուած՝ կրնան սակայն չվնասութիւն պատճառել գործին իսկութեանն անտեղեակ եղողներուն։ Թաղական Խորհուրդս պատշաճ կը համարի ուրեմն խնդրոյն հիմնական պարագայները ծանօթացնել սոյն մասնաւոր յայտարարութեամբ։ որպէս զի ստուգութենէն տարբեր խօսքեր չկարենան գայթակղութիւն յառաջ բերել։

Ցիչեալ գետնին վրայ կառուցանելի շէնքին համար երկու յատակագծեր ներկայացեալ էին Թաղական Խորհրդոյ նկատառման և քննութեան, որոց երկուքն ալ համահաւասար տարածութեամբ և համաթիւ յարկերով ու համաչափ բարձրութեամբ ծրագրեալ էին, մի և նոյն ճարտարապետին հեղինակութեամբ, և ասոնց միջև գտնուած տարբերութիւնը ներքին բաժանումներէ և եթ կը գոյանար, վասն զի առաջինը իրարմէ անջատ վարձելի հինգ վեց մասերէ բաղկացեալ էր, իսկ երկրորդն ամբողջութեամբ մէկ վարձակալի տրուելու յարմար ձեւով պատրաստուած։

Այս յատակագծերն ուշի ուշով իմաստասիրուելէ յետոյ, անոնց երկրորդը նախընտիր համարուեցաւ և ըստ այնմ շինութեան, ձեռնարկուեցաւ, վասն զի օգտակարութեան, վայելչութեան և ապահովութեան տեսակէտով լաւագոյն դատեցին զայն թէ՝ Թաղեցւոց փորձառու մասն ընդհանրապէս և թէ՝ Թաղ. Խորհուրդը միահամուռ, որոց հետ համամտեցաւ հուսկ ուրեմն նախկին կալուածոց Հոգաբարձութիւնն ալ, որ առաջին յատակագիծը պաշտպանած էր ի սկզբան, և որ նաև իւր համամտութիւնը նուիրագործեց իւր եռանդոտ անդամներուն գործօն դեր ստանձնելովն արդի վարձակալին հետ վերջնական կարգադրութեան մէջ։

Պէտք է գիտնալ միանգամայն թէ արդի շէնքին յատակագիծն այնպէս իմն կարգադրուած է նախատեսութեամբ, որ ի պահանջել հարկին կարենայ վերածուիլ՝ ըստ միւս յատակագծի՝ անջատ մասերու, ամենայն դիւրութեամբ։ Ուրեմն այս պարագայ անհերքելի ապացոյց մ'է թէ՝ շէնքի հաշուով մի և նոյն էին սկզբամբ երկու յատակագծերն ալ։

Հետեւաբար սխալ է կարծել թէ միւս յատակագծով 6000 լիրա ծախք կը պահանջէր շէնքին կառուցումն և թէ նախատեսեալ էր որ արդի յատակագիծ կրկնապատիկ ծախքով ի գլուխ պիտի ելնէր։ Ինչպէս ըսինք, երկու յատակագիծք ալ համաչափ տարածութեան և յարկերու և բարձրութեան վրայ ծրագրեալ էին, ուրեմն և մի և նոյն ծախքի կը կարօտէին բնականաբար, համահաւասար ատիճանաւ շէնքը կառուցանելու համար։

Եւ արդէն այդ երկու յատակագծերուն երկրորդին համար միայն իւր հեղինակին կողմէ ենթադրական գնահատում մը կատարուած էր, որ 7600 լիրայի կը յանգէր, առանց շինութեան հրամանագրի և ջրոյ ծախուց, իսկ 6000 լիրայի գնահատում մը երբէք գոյութիւն ունեցած չէր, որպէս զի կարելի լինէր այժմ կարծիքներ դարձնել անոր վրայ։

Շէնքին ծախուց համար ի սկզբան ենթադրուած այդ 7600 լիրային տեղ 7000 լիրայով ալ գործն ի գլուխ հանել մտածուած էր։ իսկ այժմ այս գումարին վրայ յաւելուած ընելու պէտքն ծագման գալով, տարբերութիւնն յառաջ եկած է, ի բաց առեալ շինութեան հրամանագրի տուրքը և դրսէն ջուր առնելու ստիպողութիւնը, գլխաւորաբար այրացաւեր Թատրոնին բոլոր հիմերն և կանգուն մնացած մասն ու ճակատը քանդելով ի նորոգ կառուցանելու և գետնափոր մառանն աւելի ընդարձակ շինելու հարկէն, մասամբ ալ շէնքին հաստատութեան ու վայելչութեանն համար գործածուած նիւթոց տեսակին աղնուութենէն։

Սոյդ է սակայն թէ՝ այրացաւեր Թատրոնին հիմերն և հետեւաբար կանգուն մնացած մասերն ու ճակատը՝ որպէս հաստատուն և գործածելի ի հաշիւ դրուած էին ի սկզբան։ վասն զի չէր կրցած են. թադրուիլ որ հազիւ ութ տարի յառաջ կառուցեալ ազգային շէնքի մը հիմերն այնչափ անհաստատ լինէին որ և ոչ մի հաշուով ու տեսութեամբ ներելի լինէր անոնց վրայ դնել ըստ ամենայնի հաստատուն պայմաններով կառուցանելի ազգային կալուածմը։ Թերեւսաւաններու համար այդ նախկին հիմանց ու պատին մի մասը պահուած է, որպէս զի կարենան քննել և համոզուիլ թէ որչափ դժուար է իրարու կպչած երկու աղիւս գըտնել նոցա մէջ։ և հասկնալ միանգամայն թէ ճակատին վար առնուիլը վերաբերութիւն չունէր վարսայարդարին խանութէն հանելու խնդրոյն հետ։

Առաջին յատակագծի պաշտպաններուն կողմէ ենթադրեալ վարձերն էին՝ 600 լիրա գարեջրատուն, 220 լիրա նպարավաճառ, 120 լիրա վարսայարդար, 170 լիրա երկրորդ յարկի արառթման և 150 լիրա երրորդ յարկի արառթմաններ, սա պայմաններով որ՝ գարեջրատան ամբողջ կարասիքն ալ, որ թերեւս 1000 լիրա արժէր և հազիւ հինգ տարի դիմանար, հայթայթուելով վարձակալին պիտի յանձնուէր և նպարավաճառի ու վարսայարդարի խանութներն ալ տեղափոխուելով և ընդարձակուելով իրենց նախկին վարձակալներուն պիտի տրուէին։ Այսու հանդերձ եթէ երբէք այդ երեք մասերուն 940 լիրայի յանգող վարձքն ապահով նկատուէր, արառթմաններուն առաջին տարւոյ համար վարձուին անկարելի և նոցա վարձուց քանակութիւնը կասկածելի կը թուէին։ Այդ յատակագծով 1400 լիրա տարեկան վարձուց հաւանականութիւնը պաշտպանողներն այս գումարին հասնելու համար գարեջրատան մուտքէն անցնելով նպարավաճառի խանութին ետեւէն վեր ելնելով չորրորդ յարկին վրայ լուսանկարչատուն մը շինել և առ նուազն 150 լիրայի վարձել կերևակայէին։ Դիւրին է հետեւաբար բաղդատել այս պայմաններով ի հաշիւ դրուած եկամտից ընծայած ապահովութիւնը արդի տարեկան 1500 լիրա պայմանագրեալ գումարին հետ, և ճշմարտութեան վերահասու լինիլ, այն ճշմարտութեան կրսեմք զոր ամենէն աւելի լաւ գիտեն յիշեալ յատակագիծն ի սկզբան պաշտպանողները, որք ի վերջոյ արդի յատակագիծը նախընտրելու համար միաբանեցան Թաղ. Խորհրդոյ հետ։

Այս ամեն պարագայք մասնագիտօրէն և մանրամասնօրէն քննուած, և հանրագումար գոյացուցած է արդէն, թէ՝ Թաղ. Խորհրդոյս, թէ՝ Պատ. Ցնտես. Խորհրդոյ և թէ՝ Պատ. Քաղ. Ժողովոյն, որ արտօնած է նոյն իսկ վերջին անգամ 4000 լիրայի յաւելուսական վարկը։ հաստատուն և վայելուչ կերպիւ ի գլուխ հանելու համար ազգային

այս եղական կալուածին կառուցումը։

Ալելորդ չէ յաւելուլ որ Նախորդ կալուածոց Հոգաբարձութեան հրաժարումը յատակագծերու և ծախուց տարբերութեան վերաբերմամբ անհամաձայնութիւնէ ծագած չէ՝ իրենց հրաժարագիրն իւր ձևին մէջ պարզ հրաժարական մ'է, յորում իրենց պաշտօնէն քաշուելու համար ժամանակ չունենալնին միայն կը պատճառաբանեն։ Իրողութեանց վերահասու եղողներն ալ գիտէն որ այդ հրաժարման բուն շարժառիթն իրենց այն սխալ կարծիքն էր թէ՝ չենքին հիմերն հաստատուն եղանակաւ դնելու համար հարկ եղած խորութեամբ հողերը բառնալն՝ յարակից չենքին, Դաֆէ Քուռանին, մեր տեղւոյն վրայ փլուզման վտանգը կսպառնար, որոյ պատասխանատուութենէ ազատ մնալ կուզէին և այս նպատակաւ չենքը գադրեցնել կը ձեռնարկէին յանգէտս Թաղական Խորհրդոյ։

Հսկողութեան մասին չեմք վարանիր յայտարարելու թէ անթերի հսկողութիւն ի գործ դրած է, առաջին օրուընէ կազմուած շինութեան ծանձնաժողովոյ միջոցաւ, նշանակելով հանապազօր ստացեալ շինուածանիւթերն, ի հաշիւ առնելով տարբերութիւններն և երբեմն իսկ ճարտարապետական քննութիւն կատարել տալով, հաշուետուժարաց ստուգութիւնքը ճշդելու և հաստատելու համար։ Ինչպէս որ այսօր ալ չկայ արդելք անկեղծօրէն շահագրգռուելներու համար չենքին վրայ քննելու սպառեալ նիւթերունց քանակութիւնը և գործաւորաց օրականին համեմատութիւնը, եթէ ունին մասնագիտութիւն առ այն։

Վերջին անգամ ճամբուած պաշտօնէից և գործաւորացինդիրն ալ շատ պարզ է։ Ի սկզբան չենքը փութով յառաջ վարելու համար բազմաթիւ գործաւոր աշխատցնել և հանապազօր գնուած, ստացուած շինուածանիւթերը չափելու, համբելու և կշռելու համար պաշտօնեաներ պահել հարկ էր։ Իսկ երբ չենքն յառաջանալով գործերն ամփոփուեցան, յարմամ բնականաբար թէ՝ պաշտօնեայ պակսեցնել և թէ՝ գործաւորաց թիւը չափաւորել հարկ կը լինէր։ Այս պարագային վերաբերմամբ Թաղ. Խորհրդոյ և նորընտիր պարտուց հատուցման Ծանձնաժողովոյ մէջ անհամաձայնութիւն տեղի ունեցած չէ բնաւին, ինչպէս ունեցած չէր սկիզբէն ի վեր։ Պարտուց հատուցման Ծանձնաժողովոյ պաշտօնին բերմամբ չենքին ծախուց համար հարկ եղած դրամը մատակարարել և ի պատրաստի գտնուած մասէն աւելին հայթայթել իրեն կը վերաբերէր։ Շատ հաճելի էր ուրեմն իրեն համար Պատկ. Վարչութեան կողմէ նորա յանձնարարուած հսկողութեան պաշտօնն, որ կը սահմանուորի չենքին աւարտման համար արտօնեալ գումարին իմաստութեամբ տնտեսուելուն հսկելու մէջ, ինչպէս կը հասկնայ նոյն ինքն Ծանձնաժողովն ալ, և ո՛չ թէ անպէտ ծախուց տեղի չտալու համար Թաղ. Խորհրդոց վրայ հսկողութեան պաշտօն մ'էր այն։

Այսպէս իրաց ստուգութեան համառօտութիւնը, զոր բաւական կը նկատէ Թաղ. Խորհուրդս խնդիրը պարզելու համար և չփափաքիր զիջանիլ այնպիսի մանրամասնութեանց որք կրնան զոմանս վիրաւորել, մնացեալ ման ալ մասնագիտական և օրինական պարագայից կը վերաբերի արդէն, զորս քննել և զարժանն տնօրինել ազգային ձեռնհաս իշխանութեան իրաւասութեանը կը պատկանի, որ չէ թերացած բնաւին աչալուրջ հոգածութեամբ իւր պարտականութիւնը կատարելու։

Թաղական Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Դասպուրեան Յ. Աղամուրեան

25 Նոյ. 1893
Բերա

Պալէատէքի յայտարարութիւնտան անլաշրջագատաբը քի, չիմտիեէ գատաբ օլ խուսուսա տաեր «Աբեւելք»տէ օգունանլարդն էքսէրիսի հագրգաթը հալէ մագրուն օլմաեբպ սրրի պատանաճրլրգտան իպարէթ իմիշտիր։ Վէ հէլէ պիր խուսուս բէք տիգգաթը ճալիպտիր, եանի եանան թէաթրո եաբլրտրդընտա, վէ եաբլրտրգտան սօնրա, եաբանլար վէ եաբտրբրանլար հագրգընտա պինլերճէ սաթը մէտհիլեէլէր օգունմուշ իքէն։ պու կիւն իսէ, ըսմէն, թա թէմէլինտէն չիւրիւք օլտուղու մէյտանէ չըգաբրլմշտը, վէ հատտէն զիեատէ զարիպ պիր հալ տիր քի, չու եէնի պինա թէքրարէն, զաթէն սէքիզ պին լիրա սարի իտիլիպտէ, չիւրիւք պիր թէմէլ իւզերինէ թէաթրո եաբլմասընա տիգգաթ իթմէմիշ պուլունան գալիքաեա իհալէ վէ էմնիյէթ իտիլմիշտիր։ տիմէքտիր քի, պունտա, պիզէ եանի խալգա նամալիւմ օլան վէ անճագ ագլը վէ բարասը չօգ պուլունանլարա մասալիւմ պուլունան պիր սրրը ու հիքմէթ պուլունմագտա օլմալը տրը։...

* * *

ՆԱՄԻՀԱԹ

Հէնուզ գօլէրա էսէրի կէօրիւլմէեէ պաշլամշ օլան պիր մահէլտէն տօսթուն պիրի, ումում ըմէնֆաաթը նամընա օլարագ, ղազէթամզրտա միւհիմմ օլան նասիհաթ վէ թէտապիր ու թալիմաթը տէրճ իթմէքլիկիմիզի թալէպ իլլէմիշտիր, կէրչի զէրրեճէ շիւրէճ ճաեիզ տէկիլտիր քի, մասղալահ իլլէթի միւհիքէյի մէզքիւրէնին զուհուրի տագրգասընտա, հիքիմէթի մահէլլիյեէ թարաֆընտան։ իգթիզա իտէն թէնպիհաթ վէ թալիմաթն իթասընա վէ իճրասընա հիմմէթ պուլրուլաճագտրը, լաքին պու ճիւմլէ իլէ պիզ տախի, ղազէթաճըլրգ տաեիրէսի տախիլինտէ օլարագ, շիմտիեէ գատաբ կէօրտիւկիւմիզ, օգուտուղումուզ վէ տիգգաթ իթտիկիմիզ թէտապիրի միւհիմմէյի պէեան վէ նասիհաթ իտէրիզ։ խիւլասէթէն պիզիմ պիլտիկիմիզ հէր շէյտէն զիեատէ էլզէմ օլան հէր ճիհէթլէ թէմիզլիկէ բէրհիզքեարլրզա տիգգաթ իթմէք, տաեիմա իեի եէմէք վէ իեի իյմէք, վէ տաեիմա ազար ազար եէեէրեք միտեեի խաֆիֆ սագլամագ, ասլա գօրդուպ մերագ իթմէմէք, էն վաեի պէհանէլէր իլէ թէնպէլլիկէ սաբմամագ, վէ խիւտա նէ քէրտէ, էօյլէ պիր էսէր կէօրիւլտիւկիւնտէ իսէ տերհալ թապիպ ճէլպիյլէ, իճապընը իճրա իթմէք, վէ ագբպէթքեարտա Ալլահտան իւմիտի քեսմեեէրեք թէվէքքիւլ վէ թէսլիմիյեէթ իւզրէ պուլունմագ, վէ տուատէ պիգուսուր օլմագտրը։

Միւէլլիֆ.

Օթուզ սէնէտէն զիեատէ տիր Մանղումէնիզի օգուտագտա վէ մէմնուն օլմագտաեբմ, լաքին պէնտէնիզ տախի միւտահինլիկի սէվէնլերտէն օլմատրղմտան, աֆվընրդը տիլեեերէք սերպէսթճէ պէեան իտերիմ քի, հէր էֆքեարընրդա իչթիրաք իտէնլերտէն օլմատրղմ հալտէ, պաշլրճա իւչ ֆազիլէթինիզ եանի սէպաթ, մէթանէթ վէ մէրտլիկինիզտէն տօլաեը հայրան օլմագտաեբմ։ նասըլ քի, մէրալիք խասսէնիզի պու տէֆա եանի 6854 իւնճիւ նիւսխէնիզտէ, էսէֆեան ճէնազէսինտէն տօլաեը Հալբենիքէ վերտիկինիզ ճէվապտէ, եանըլմըշ վէ ալտանմըշ օլմանրդը ալէնէն իգբարու իլան իյլէմէնիզլէ, պիր գաթ տահա իսպաթ վէ թաստիգ իթտիկինիզտէն, տէկիլ եալընըզ պէնիմ իլլա հիչ շիւբհէմ և օգտուր քի, քեաֆիֆէյի էրպապր սիգգաթըն վէ ալէլխուսուս հէմ էհրիլէրինիզին թահսին ու թագտիրինի մուճիպ օլմուշտուր, իմտի, մէնֆաաթը ումումիյեէ խատիմի օլան զազէթանրզը պիւեիւք պիր համիյեէթ իպրազըյլա թէշվիգէ իգթիտարըմ պուլունմաեբպ, վէ պու տէֆա իսէ Գայսէրիյեէ գարիյեէլերինտէն պազրլարընընը, ղազէթանրզը օգումագլըգտան մահրում գըլմամագ իչին զուհուրա կէլէն մուավէնէթ տավէթինիզի օգուեարագ բէք միւթէէսսիր օլտուղումտան, մէզքիւր մէքթէպլէրտէն պիրինէ կէօնտէրիյմէ քտէ օլանմանղումէնին պէտէլի օլմագ իւզրէ, թարաֆընրզա պէշ ատէտ սիմ մէճիտիյեէ իրսալիյլէ, գագպլ, վէ հէմիշէ չու մէպլէքինիզտէ տէվամ իյլէմէնիզի արզու վէ ըէճա իյլէրիմ։

* * *

1893 Նոյ. 21 Իսթանպոլ

Վաճիպէ վէ վազիֆէմիզտէն պուլունան մէզքիւր ֆազիլեթլեր հագրգընտա իզհարընա հիմմէթ պույրուլան չու մէգատիրշինասլրդ վէ նու համի յեէթտէն տօլաեը պիզտէ իֆթիխար վէ թէշէքքիւր իթտիկիմիզլէ պէրապէր, պու հիւնի իպրեթ սաեէսինտէ, տիկէր մէքթէպլէր հագրգընտա սախի այնի համիյեէթէ զէվաթը խայրխահանթարաֆընտան հիմմէթ պույրուլմասընը արզու վէ թէքրարէն ըէճա իտերիզ։

Միւթէպէր պիր զաթ թարաֆընտան չու էլէմնաք խապէր թարաֆրմրզա եազրլմրշ օլտուղունտան, այնէն տերճինէ միւսարաթ իտերիզ։

Մաթէէսսիւֆ ալմրշ օլտուղում մաալիմաթա նէզարէն, ճանիկ սանճաղը տախիլինտէ քեաեին Զարշանպա գազասը Զիֆթլիք ըրմաղը եհալիսինտէն Փափասեան Արժ. Տէր Վահան քահանայ 50 եաշընտա օլտուղու հալտէ, մահը հալին կիւնճիւ բէնչէնպիհ կիւնիւ տարը պագաեա ազիմէթ էյլէմիշտիր։

Միւթէվէֆայի մումայիլէյհ խայլի վագրթտան պէրու Զարշանպա էրմէնի քիլիսէսինտէ փափասըզ վազիֆէսինի պէլա գուսուր իֆա իտիւպ, քէնտի մէզհէպտաշլարընա սէվկիյլիւ օլտուղու կիպի, միլէլի սաեիրէնին տախի էքսէրիսինին թէվճճիւհինի գազանմըշ պիր զաթը միւհիմէրէմ իտի։

ԹԻՒՃԱՐԻԵԷ

Բիացամրզտա մուամէլաթը ումումիեէ, կէչէն հաֆթա, էվվէլքի հաֆթատան ֆէնա իտի, 5000 քիլէսի էնգարէ վէ 5000 քիլէսի Ռումէլի վէ էտիրնէ մալի օլմագ իւզրէ, կէչէն հաֆթա զարֆընտա, միրուտ իտէն 10,000 քիլէ սէրթ պուղտայ կէլմիշ, վէ էնգարէ մալինին գըյեէսի 30 վէ էտիրնէ, վէ Ռումէլի մալինին գըյեէսի 31—32 բարաեա օլարագ սաթըլմըշ, վէ միրուտ իտէն 70,000 քիլէ եումշագ պուղտայը 60 000 քիլէսի տախի, մահէլի միրուտինէ վէ տէյէրինէ կէօրէ, քիլէսի 15 ½—17 ¼ ղուրուշա օլմագ իւզրէ, էլտէն չըգարըլմըշ, վէ միրուտ իտէն 35,000 քիլէ Կիրգա վէ Ազիմա պուղտայը տախի էլտէ պուլունան 30,000 քիլէ իլէ պէրապէր, քիլէսի 17-17¼ ղուրուշա օլմագ իւզրէ, քամիլէն սաթըլմըշ տրը։

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա, Մըսրը վէ չավտար իւզերինէ մուամէլէ կէօրիւլմէմիշ, վէ քիլէսի 9½—10 ղուրուշտան 15.000 քիլէ արբա, վէ գըյեէսի 24—24¼ պուչուգ բարատան 100,000 գըյեէ եուլաֆ սաթըլմըշ տրը։

Ունա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա զարֆընտա մահէլի միւխթէլիֆ տէն վարիտ օլան 2500 չուվալ իլէ, մէվճուտուն պիր գըսմը, պիրլիքտէ օլարագ, ֆիեաթը մուայեէնէլէրի իլէ 4000 չուվալ սաթըլմըշ տրը։

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա, 165 168 ղուրուշտան, 500 չուվալ իրի տանէլի Մէլանիք ֆասուլեասը, վէ սարֆիեաթը տախիլիեէ իչիւն, գըյեէսի 54 բարատան, 400 չուվալ քէթէն թօխումու, վէ գըյեէսի 52-53 բարատան 1000 չուվալ դուշ օթու սաթըլմըշ տրը։

Պաշլրճա իխրաճաթ էմթաամզա կէլինճէ, ֆիեաթը զաեիֆ օլան թիֆթիք իւզերինէ, հէման հիչ սաթըշ վուգու պուլմամըշ, վէ գըյեէսի 120—125 ղուրուշտան ալթը սանտրգ թէկիրտաղ, Գարահիսար, Քէօթահեա, աֆիոնու սաթըլմըշ, վէ գըյեէսի 2 ⅝ ղուրուշտան 19 չուվալ Զօրում ճէհրքէնի, վէ գըյեէսի 23¼—25 պուչուք ղուրուշտան 37 չուվալ պէեազ Եօզղատ, Գայսէրիեէ, Նիյտէ, վէ գըյեէսի 22 պուչուգ ղուրուշտան 31 չուվալ թապիի Գարահիսար, վէ Դալայճըգ, վէ գըյեէսի 14—19 ղուրուշտան 35 չուվալ, սարը Եօզղատ, Նիյտէ ճալօ, վէ գըյեէսի 7¼ ղուրուշտան 4 չուվալ չըգընթը Եօզղատ քի, ճէման եէքիւն 107 չուվալ քիթիրէ սաթըլմըշ տրը։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

Ինկիլթէրա տէվլէթինին գուվվէի պահրիեէսինի թէզեիտ իթմէք իւզրէ, պու կիւճլէրտէ պիր մէպլաղը ազիմ իսթիգրազընա գարար վէրտիկի, Լոնտրա պօրսասընտա չաեի օլմուշ իսէտէ, պու ըիվաեէթ էլան թահագգուգ իթմէմիշ տիր։

Ռուսիեանրն 1893 սէնէսի քեանունի սանիսինտէն, իյլուլունա գատար, վուգու պուլան իխրաճաթը 395 միլեոն 910 պին, վէ իտխալաթը տախի 314 միլեոն 391 պին ռուպլիեէ պալիղ օլմուշ տուր։

Կէչէն սէնէ միւատէթի մէզքիւրէ զարֆընտա, վուգու պուլան իխրաճաթ 316 միլեոն 336 պին վէ իտխալաթ 272 միլեոն 364 պին ռուբլի ըատտէսինտէ իտի։

Լոնտրատան 10 քեանունի էվվել թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլեկրաֆտա էնֆլուէնցա խասթալըղը, օրատա քէմալի չիտտեթլէ իճրաեի հիւքմ իթմէքտէ, վէ Հինտիսթան վալիսինին պիրատէրի, էնֆլուէնցատան վէֆաթ էյլէտիկի պիլտիրիլմիշ տիր։

Եունան տէվլէթինին սապգ Զէշմէ գօնսօլոսու Եանի Զիչօրաքի, կէչէն ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ Ամթինատա Սթամայթի նամընտա պիր թաճիրին տիւքքեանը էօնիւնտէն կէչտիկի սրբատա, մէրգում Զիչօրաքինին թահգիրաթընա, թաճիր թարաֆընտան մուգապէլէ օլունմասը իւզերինէ, միւմայիլէյհ պասթօնու իլէ, տէօյտիւքտէն սօնրա, տիւքեանընա կիրմիշ օլան թաճիրին իւզերինէ իւչ էլ բէվօլվէր պօշալթմասըյլա աղրը սուրէթտէ եարալամըշ, վէ կիւճ հալ պիր միւլազիմ թարաֆընտան թութուլուպ բէվօլվէրի էլինտէն ալընտրգտան սօնրա բօլիսէ թէսլիմ օլունմուշ տուր։

Մէրգում իսթիճվապ օլունտուգտա, թահիրին, պիր բօլիչանն ատէմի թէէտիեէսինէ մէպնի, մահպուսիեէթինի իսթիհսալ իթտիքտէն պաշգա, քէնտիսի մահպուս պուլունտուղու զէման, տիւքքեանը էօնիւնտէն կէչմիշ օլան զէվճէսինէ, թահգիրամիզ թէֆէվվիւհաթտա պուլունմուշ օլտուղունու իֆատէ էյլէմիշ տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱՅԻ ՄԻՒՏՀԻՆ ՊԻՐ ԴԱՐԸ

Ամէրիգատա պու կիւնլէրտէ պիր մուհաքէմէեէ պաշլանաճազը Նիւհօրք Հէրալտ ղազէթասը խապէր վէրիեօր։

Պու մուհաքէմէնին եալընըզ Ամէրիգալըլարը տէկիլ, Եվրօպալըլարը պիլէ, նէ տէրէճէլէրէ գատաբ իշղալ իտիպ մէյտանէ չըգարըլաճագ էսբարա վուգուֆ խուսուսուտա հէրքէսին նէ տէրէճէլէրտէ ապպրոբրըլըգլա ճէրեան իտէն մուհաքէմէեէ միւնթազէր պուլունտուգլարընը անլաթապիլմէք իչիւն չունու տէրմէեան իտէլիմ քի, հէնուզ 27-28 եաշլարընտա օլան պու ճանկ գարը չիմտիեէ գատաբ 6 տէֆա էվլէնիպ, հէրքէսէֆաքի գօճասը, պիրտէն պիրէ զայպ օլուպ, պունլարընը նէ օլտուգլարընը, վէ նէրէեէ կիթտիքլէրինի հիչ քիմսէ էօյրէնէմէմիշտիր։

Պու միւտհիշ գարը, կէչէնլէրտէ խանէսինէ տավէթ իթմիշ օլտուղու ահրպպասընտան տիկէր պիր գատրն իլէ, գըզընը, պիր սուրէթի ֆաճիատա գաթլ ու թէլէֆ իթտիկի կիպի, քէնտի եօվէեի օղլունուտա էօյտիւրտիւկիւնտէն, նաշլարընը տէրճալ սագլաեամտրզը ճիհէթլէ։ խանէսինի թուխթուշտուրմուշ, վէ ֆագաթ նաշլար գըսմէն եանարագ, քեօմիւր հալինի ալմրշ օլտուգլարը հալտէ, եինէ էնգազ ալթընտան չըգարըլմըշլար տրը։

Եիմտիեէ գատաբ պիր միսլի տահա կէօրիւլմէմիշ օլան պու միւտհիշ ճանիեէնին 6 գօճասընտան ցէնի նասըլ թէլէֆ էյլէտիկի պիլինմէեօր իսէտէ, աշթընճըսընը նէ վէճճէլէ թէլէֆ էյլէտիկի թահգըգաթը, սայիր ճինաեէթլէրի իչիւն մէտարը իթհամ օլաճագ վուգուաթլարը մէյտանէ չըգարաճազըտա իւմիտ իտիլմէքտէ տիր։

Պու միւտհիշ գաբը, սապգալը կիրուհինտէն, վէ ճինաեաթը միւքէրրէրէ ասհապընտան օլան, պիր թագըմ սէրսէրիլէրլէ, հէր զէման տիւշիւպ գալգմաղը իթիեատ իտինմիշ օլտուղու ճէհէթլէ, սաեիր ճինաեէթլէրտէ տախի մէտիէլի պուլունմասը լազըմ կէլէճէկինէ հիւքմ օլունմագտա տրը։

Իշթէ պունլարը, հէր մուհաքէմէ էսնասընտա մէյտանէ չըգաճազը իւմիտ իտիլտիկինտէն, մուհաքէմէնին իճրասընա պիր ան էվվէլ պաշլանմասը շիտտեթլէ արզու իտիլմէքտէ տիր։

ՏՈՒՑՈՒՆՈՒ ՈՒՄՈՒՄԻԵԷ

Բուլ Նիզամնամէսի ահքեամընն, պիլումում միւքէլլէֆիյնէ Օսմանիեէ վէ էճնէպիեէ հագրգընտա 1/13 յունվար 1894 վէ 24 ճէմազիւլ ախրը 1311 թարիխինտէն իթիբարէն, մէրիեէթի խուսուսու 14 նոյեմբեր 1893 թարիխիյլէ, շէրէֆսուտուր պույրուլան իրատէի Ցէնիյէի հազրէթի Բատիշահի միւգթեզամ միւնիֆինտէն պուլունմագլա, Տուլունու Ումումիեէ մէճլիսի իտարէսի ճանիպինտէն քէյֆիեէթին իլանընա իպթիտար օլունուր։

Պալէատէքի Վթարիխ տէկին, կէրէք հիյնի թանզիմէրինտէ, աւելուսուլ իւզերլէրինէ բուլ եարըշարմամագտան, վէ կէրէք բուլուն տուն պուլունմասընտան տօլաեի, բուլ Նիզամնամէսի ահքեամընա մութասրդ օլմահան սէ-

նէտլէբին, ճէզայի նագտի իթասը նա, մէճպուրիեէթ հասըլ օլմադ· սըզըն իյճապ իտէն ըսմին թէէ տիյէսի սուրէթիյլե, գանունա թէվֆիգ օլունապիլէճէքլերի, օլ պապտէքի իրատէի Սէնիեէ ահ· քեամը ճէլիլէսինտէնտիր։

Սէնէտաթ ասհապը, սէնէտլէ· բինի նիզամընա թէվֆիգ էյլէմէք իչիւն, Բոզ Նիզամամէսինին թա· ատիլ իտիլմիլ օլան 18ինճի մատ· տէսինին, սօն իքի ֆըգրասը մու· ճիպինճէ, վազը լազըմ կէլէն բուլ· լարը պիզզաթ եաբըշտըրարագ մահվ· ու իպթալ իտէճէքլերի, վէ եա· խօտ, վիլաեաթը Շահանէտէ, Տու· յունու Ումումիեէ իտարէլէրինէ, վէ Տէրսաատէթտէ տախի, Գալա թա կիւմրիւկիւ իւզէրինտէ քեա· յին, տարբէի մախսուսէեէ իպրազ էյլէտիքլերի հալտէ, 36նճը մատ· տէ մուճիպինճէ, եաբըշտըրըլամագ բուլա ահտ մուամէլաթ պիլա ճէ· զայի նագտի իճրա օլունապիլէճէք տիր։

Տուլունու Ումումիեէ մէճլիսի իտարէսի, միւքէլլիֆինի բուլ նի· զամամէսինին ատէմի թաթպիգի նէթայիճինտէն մասուն պուլուն· տուրմագ իւզրէ։ Նիզամամէի մէզ· պուրուն, ալէքսուսուս 22նճի վէ 28ինճի մատտէլէրինտէ միւնաէրիճ պուլունան, վէ ահքեամը խարի· ճինտէ հարէքէթ արզուսունտա օլմամալարը հալտէ, վուգուֆսուզ լուգ ճիհէթիյլէ, բիաեէմտէ պու· լունմամալարը մէլհուզ օլանլարճա պիլինմէսի իգթիզանտէն մէվատ· տը ճէզայիէսի հագգընտա, էնգա· բը տիգգաթը ճէլգ իտէր։

Վէլհասըլ մէճլիսի իտարէ, չու· բասընը իլան իտէր քի, կէլէճէք յասնվար իպթիտասընտան սօնրա, Բուլ Նիզամամէսինէ մուղայիր օ· լարագ, թանզիմ իտիլէճէք էվրագ վէ սէնէտաթ, վէ ասհապը հագ· գընտա, թաագիպաթը ատլիեէ իճ բասընա իպթիտար օլունաճագտըր· Տէրսաատէթ նոյ· 23/5 դեկտ, 1893

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

—Եազարդրմըզ վէճհլէ տօգու· զունճու տայիրէի պէլէտիեէ թա· պիպի Հիւսնիւ պէյ իլէ էճզաճի Սթավրաքի էֆէնտինին մուհաքէմէ լէրի իւչիւնճիւ տէֆա օլարագ, էվվէլքի կիւն Պիրինճի ճէզա մահ· քէմէսինտէ իճրա գըլընմըշ, վէ մու· հաքէմէնին խիթամ պուլմասընա մէպնի, թարաֆը բիեաեէթտէն ա· թիտէքի գարար թէֆհիմ պուլրուլ· մուշ տուր։

Ըէյիս։— Ճէրէեանը մուհաքէ· մէ նէթիճէսի օլարագ, չահիտլէրին սուվէրի չահատաթը, թապիպ Հիւս նիւ էֆ·եէ իսնատ օլունան մատ· տէի տէրէճէի սիպուրթ իյսալ ի· տէմէտիկի, վէ օլ պապտէ, տէլա· յիլի գանունիեէ տախի մէֆգուտ պուլունաուղու կիպի, Սթավրաքի իլէ օլան մէւշարէքէթի տախի, ան· լաշըլամատըղը, վէ միւսաիլէյհ ըՍ· թավրաքինին, եալընըզ իսթիրա քէրտիսի օլան մուալլիճէնին թեր· թիպի զրմընտա, Հիւսնիւ պէյ թա· րաֆընտան վէրիլիպ, քէլիմէսի օ· գունմազ տէրէճէտէ պուլունան պիր ըչէթաեի թերթիպ իթմէ· սինտէն տօլաեի, վուգուա կէլէն եօլուզլուղու հագքընտա, թէտ· գիգաթը միւգթազիեէնին իճրասը մէքթէպի թրպպիյեեի Շահանէեէ ահտ պուլունմուշ, վէ Նիզամամէի մախսուսունտա տախի, մերճի մէք· թէպի մէգքիւր պուլունմասը ճի· հէթլէ, պունտան նաշի, մահքէմէ· նին վէզայիֆինէ ահտ պիր ճիհէթ կէօրիւնէմէմիշ օլմասընա մէպնի, հէր իքիսինինտէ պիլիթթիֆագ պերաէթլէրինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Պիր զէման քէօք պօեա ,գի· եատէճէ սիւրիւլիւպ, պու եիւզ տէն, Անատօլու վիլաեաթը Շահա· նէտէն պիր գաչընտա, էհլի զիրա· աթ խալի իսթիֆատէ իտէր իքէն, սօնրատան մատէնի պօեալար իճատ օլունուպ, պունլար տահա էհվէն օլտուղունտան, քէօք պօեանըն ֆապրիգալարտա իսթիմալի թէրք իտիլմիշ իտի։

Պիր գաչ սէնէ զարֆընտա, իճ· բա գըլընան թէճրիպէլէրտէն, մա· տէնի պօեալարըն·ըէնկի, պիր գաչ սէնէ սօնրա սօլտուղու չէօլէ տուր· սուն, պօեանան գումաչլարը տա· խի։ Չիւրիւթտիւկիւ թէ էյիեն իտիպ, ֆապը գալարտան պիր գա· չը սապըգը վէճհլէ քէօք պօեա· միւպայէասընա գրեամ իթթիքլէ· րինտէն, վէ պու սէնէ Ա.յարը վի· լաեէթինտէն, պիր չօգ քէօք պօ· եա իխրաճ օլունուպ, էրէյիր թիֆատ հասըլ օլտուղունտան, Սաբուխան սանճաղընտա բէք չօգ զիւրրա, քէօք պօեա նզիրաթընա պաչլամըշլարտըր։

—Մանասթըրա թապպ Դըրչօ· վա գազասընտա Ռօպէրէնօց գա· րիեէսինէ, պիր թագըմ էշգբեա· նըն թէճավիւզէ 400 գատար գօ· եուն վէ քէչի իլէ, 50 ըէյս մէվա· շի զասպ էյլէտիկի, վէ թագիպա· թը լազըմէ պիլ իճրա, սայէյի հազ· ըէթի Բատիշահիտէ, 11 նէֆէրի էօլտիւրիւլմիւշ, վէ 4 նէֆէրի եա· բալանմըշ օլտուղու, մահէլինտէն պիլտիրիլմիշտիր։

ԲԷՍՄԻ

Պին իւչ եիւզ տօգուզ սէնէի մալիեէսի քեանունի [սանիսի իպ· թիտասընտան իթիպարէն, էճնէ· պիլէր հագգընտա տախի, մէրի իւլ իճրա օլմադ իւզրէ, ըէսմի թամ· զա գանուննամէսինին, սէֆարաթը էճնէպիեէճէ գապուլ օլունմասընա մէպնի, գանունու մէզքիւրուն, թէպաահ էճնէպիեէ [հագգընտա, օլ թարիխտէն իթիպարէն մէվգրի իճրաեէ վազը, վէ եէվմի մէրիյեե· թինտէն էվվէլ, հէր քէսին նէտին· տէ պուլունան էվրագ վէ սէնէտաթ իչիւն, ըէսմի ատի օլարագ [եա· բըշտըրըլմասը լազըմ կէլէն բուլ· լարը, Տուեունու [Ումումիեէ ի· տարէլէրի թարաֆընտան վազ վէ իպթալի, սուրէթի միւաթէլզեմ օ· լաճաղը կիպի, վիլաեաթը Շահա նէճէ գապիլի իճրա օլամաեաճա· ղընա պինաէն ալէգատարանը, քէնտի թարաֆընտան բուլ վազ վէ իպթալ իտիլմէք վէ եախօտ պիր կէօնա ճէզաեա տիւչար օլմադը ղը, համիլ [օլտուղլարը սէնէտա թը, ուսուլ վէ Նիզամընա թէվֆիգ իթտիրմէք իւզրէ, մէզքիւր իտա ըէլէրէ միւրաճաաթտա մուխթար պըրաղըլմալարը, վէ ալէգատա· րանը քէնտի թարաֆլարընտան բուլ վազ վէ իպթալինէ մուխթար պուլունմալարը հագգընտաքի գայ· տը, թէպաահ Օսմանիեէ վէ էճ· նէպիյեէ չիմուլի պուլունմասը խու· սուսլարընա, Շուրայի Տէվլէթ վէ Մէճլիսի Խասսը վիւքէլա գարա· ըըյլա պիլիսթիյզան, իրատէի Սէ· նիեէյի հազրէթի Բատիշահի չէ· ըէֆսատը օլմուշ, վէ թէպաայի էճնէպիեէ ալէյհինէ սատը օլան իլամաթ նէ եօլտա իճրա օլունու· եար իսէ Նիզամամէեի մէզքիւր մուճիպինճէ թէպաահ էճնէպի· եէեէ թէրէթթիւպ իտէճէք ճէ· զաեի նագտիլէրին տախի օ եօլ· տա իսթիֆա օլունաճաղը, վէ թագ· ըիր վէ իլմուխապէր, վէ սաեիրէ կիպի, սէֆարաթը էճնէպիեէ միւհ· ըիւնիւ վէ եախօտ էճնէպի բոլի· թիգա մէմուրլարընը, վէ եա գօն· սօլոսլարը իմզալարընը հավի օլան էվրագը ըէսմիեէնին, բուլ ըէսմինէ թապի օլաեաճաղը կիպի, էֆքա· տը նաս թարաֆընտան, Մէմալիքի Շահանէտէքի գօնսօլոս խանէլէրտէ թանզիմ, եախօտ գապուլ իտիլիպ տէ Նիզամամէ մուճիպինճէ [բուլ ըէսմինէ թապի օլան էվրագա մու· ֆիվիեէթի մէզքիւրէնին չիմուլի օլմաեաճաղը, վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյեէտէ, կէրէք մէմալիքի Շահանէտէ պուլունան գօնսօլոս· խանէլէրտէ թանզիմ, եախօտ գա· պուլ իտիլիպտէ, Նիզամամէնին ի· քինճի մատտէսինտէ մուսարրահ էվրագ նէվինտէն օլան սէնէտա· թըն տախի, բուլ ըէսմինտէն մուաֆ օլաճաղը խուսուսլարը տախի, գա· բարլաշտըրըլարագ, լազըմ կէլէնլէ· ըէ իճրայի թէպլիղաթ օլունմուշ օլմադի, քէյֆիեէթ ճիւմլէճէ մա· [illegible] օլմագ իւզրէ, գանունու մէզ· քիւրուն իլանընա իպթիտար գը· [illegible]։

ԲԷՍՄԻ ԹԱՄԱՂԱ ԳԱՆՈՆՈՒ

ՖԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Մեվքատը ռումումիեէ պէեանընտատըր

Պիրինճի մատտէ։— Պիլ ճիւմլէ իգլաղ վէ իսթիգրազ մուամէլա· թընա, վէ չիրքէթ վէ սայիր մու· գավէլաթ վէ թէահիւտաթա տա· յիր, թանզիմ օլունան հէր նէվի սէնէտլէր, վէ բօլիչա վէ էմրէ վէ եախօտ հավիլինէ մուհավվէլ պօ· նօլար վէ մագպուզ [վէ իպրա սէ· նէտլէրի եանի սերթիֆգատա, տէ· բօ վէ չիրքէթ, վէ սայիրէ հիսսէ սէնէտլէրի վէ թահվիլէրի, վէ չէք վէ թիւճճարճա [ալընըգ վերիլէն] վէ սայիր էֆրատ պէյնինտէ եա· բըլան քեաֆֆէի սէնէտաթ, վէ մալ սանտըգլարընա վէ ագլամ վէ սա· յիր մալ վէ հիւքիւմէթ մէէմուր· լարընա վերիլէն թահիւտ վէ մագ· պուզ սէնէտլէրի, վէ մէսալիհի դա թիեէ իչիւն, մագամաթը ըէսմիյէ եէ եաղըլան թէզքէրէ վէ թագ· ըիր վէ արզուհալլար, վէ մէհաքի· մի չէրիեէտէն իթա օլունան հէր նէվի հիւճճէթ վէ իլամաթ, վէ գասսամ տէֆթէրլէրի վէ սայիր սէնէտաթը չէրիեէ վէ իղինանամէ, վէ մուրասալալար վէ գայտիեէ վէ սայիրէ իլմուխապէրլերի [վէ մաշ վէ էսհամ վէ վեզայիֆի սայիրէ մագպուզ սէնէտլէրի [վէ Հուգուգ վէ թիճարէթ մահքեմէլերիյլե մէ· ճալիսի սայիրէտէն, հիւքմի հավի վերիլէն մեզապրթ վէ իլամաթ, վէ տէվայիրի հիւքիւմէթտէն էֆրա· տա իթա օլունան էվրագ վէ սէ· նէտաթ վէ գայտ սուրէթլերի վէ հիւքիւմէթլէ էֆրատ պէյնինտէ մուգավէլէեի հավի թաաթի օլու· նան սէնէտաթ վէ հէր նէվի իլան· նամէ վէ միրուրիեէ իլմուխապէր· լերի, վէ պիլճիւմլէ համուլէ սէ· նէտլէրի վէ սիկուրթա բօլիչա սէ· նէտաթը, վերիհասըլ մէհաքիմ վէ մէճալիսի Տէվլէթի Ալիեէտէ լիէճ իւլ իհթիճաճ իպրազ օլունապի· լէճէք քեաֆֆէի սէնէտաթ իլէ զաղէթալար, թամզա ըէսմինէ թա պի օլաճագտըր։

Իքինճի մատտէ։— Տէվայիր վէ խէզայինտէն, վէ մալ սանտըգլարընտան, պիր պիրինէ, վէ էֆրատա վերիլէն իլմուխապէր վէ սէրկի, վէ սուրէթ, վէ սայիր սէնէտլէր, վէ մէօհթաճիյն վէ ֆուգարաեա վէ մէքթէպլերէ, վէ իպատէթ մահել լերինէ վէ թէէսիսաթը խայրիյ· եէ մախսուս օլմագ իւզրէ, վերիլէն իանէ իլմուխապէրլերի, վէ պիր շախսըն ֆուգարա հալինի միւպէ· յին, ելթա օլունան իլմուխապէր· լերը, վէ գապահաթ վէ ճիւնհա վէ ճինաեէթ մազպաթա վէ իլամլարը վէ ուլումա միւնհասըր օլան մաթ· պուաթը մէվգուրթա, վէ մէէմու· ըիյնին իսթիֆանամէլերիյլե, իս· թիհսալը մէէզունիեէթի հավի իս· թիտալար միւսթէսնա օլարագ թամզա ըէսմինտէն մուաֆ թու· թուլաճագ տըր (1)։

(Տէվամ)

(1) Պու մատտէեէ թատիլէն, զէյլ օլունան մէվատտը գանունի· եէ 7 նօմէրօ իլէ իշպու գանուն· նամէ զէյլինտէ մուգայեէտտիր։

ԲՈՒԱՅՏ.

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՏԱՍԸ

Դեկտեմբեր 1

Գօնսօլիտե	Ղրշ· փրյ·	
Պու սապահ աշըլտը	24	34
Սէրի Ա. . . . . Լ. Ի.	57	25
» Գ . . . . . » »	35	37
» Ս . . . . . » »	24	25
Թահվիլաթը Օսմանիյէ·	95	
Շըմէնտըֆէր Ֆր·	92	50

ԱԳՕՍՏՈՍԼԱՐ

Պանգ Օթոման· . . Լ· Օ·	595	
Գրէտի Լիոնէ . . . . »	772	50
Ըէժի . . . . . » »	17	38
Թրամվայ Լր·	582	½

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ

Օսմ· լիր· 100 ղշ· տան	Ղշ Փ։	
Սիմ մէճիտիյէ	108	1
Մէթալիք	98	
Պէհլիք	106	
Ալթընըզ	102	20
Ինկիլիզ լիրասը	110	6
Ֆրանսըզ »	87	20
Բօլ	89	30
Թասֆիյէէ·	18	
Գարպօն գաեիմէսի . .	8	67

ԳԱՄՊԻՈ

Լօնտրա·	110	5
Փարիս	22	87

ԻԽԹԱՐ

Ղազէթամըզ պէտէլի ճիւզի պիր չէյ օլուպ թաշրալարտան կէօնտէ բիլմէքտէ պազը կիւճլիւքլէր պու· լունտուղունտան, Պուրսատա պու· լունան ապօնէմիզ էֆէնտիլէրին Ս· Գանունեան Գրիգոր էֆէնտիեէ, վէ Էնգարէտէքի էֆէնտիլէրին Ե· Խանճեան Կիւլպէնք էֆէնտիեէ վէ Դայսէրիյեէտէ պուլունան էֆէն· տիլէրին տախի Դալթագճեան Ճի· վան էֆէնտիեէ թէսլիմէ հիմմէթլէ· ըինի իխթար վէ ըէճա իտէրիզ։

ՊԷՕՅԻՒՐ ՁԸՐՍԱԹ

Տէվայիրի Տէվլէթի Ալիեէտէ պիր մէէմուրիեէթ իսթիհսալ իթմէքվէ թէրագդը իլէմէք վէ տահա [սայիր ըէք չօգ Օսմանը իչէրի իչին Օսման· ըճա կիւզել եաղը զաեէթլէ ֆայի· տելի վէ պէլքիտէ չարթը մութլաղ օլտուղու տէրքեար իտուկինտէն, «ըէք գըսսա պիր միւտտէթ զարֆըն տա» վէ «միւթէտիլ չէրալիթ» իլէ հիւսնի խաթթը Օսմանիեի էօրէն· մէկէ լիւզումու վէ եա արզուսու օ· լանլարը՝ խաթթաթ Տէտէ էֆէն· տինին Դալաթատա Գօմիսիօն խա· նը գուրպինտէ վագը Զիյվէր պէյ խանընտա 15 նօմէրօլու եաղըխանէ· միւրասինէ ճաաթ իյլէմէլերի։

Մանղումէմիզին 1 նիւմէրօտան 2100 նիւմէրօյա գատար, վէ հէր պիր 300 նիւսխէսի պիրլիքտէ ճիլտ· լենմիշ, եանի ճէման 7 ճիլտ օլ· տուղու հալտէ ֆիրուխթ ոլունա· ճագ օլտուղունտան, թալիպի օլան զաթը մաթպաամըզա միւրաճաաթ իյլէմէսի իլան օլունուր։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑ 1894

Հրատարակիչ ՆՇԱՆ Կ· ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Մա մէմունիյեէ պէեան վէ իլան իտէրիզ քի, պու տէֆա Պէրպէրեան Նշան էֆէնտինին դայրէթի, վէ պազը զէվաթընտա համիյեէյլէ, պալէատա· քի սէրնամէ իլէ, վէ 368 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ պիր Օրացոյց թապ ու նէշը իտիլէրէք, եալընըզ 6· շար ղուրուշա սաթըլմագտա տը։

1894

ԿԱՂԱՆԴ ԿԱՄ ՆՈՒԷՐ

Մանկանց· 60է աւելի Պատ կերներով զարդարուած ,Բը· րատներ, Մանկավարժական երգեր, Պատմութիւններ, Գիտական զբօսանքներ, Հա· նելուկներ, Մանկական զուարճա· լիքներ։ Թղթեզմ· 60 փրյ· Կազմեալը 2 ղրշ։ Հարիւր հատը մէկանց առնո· ղին 40 ղրշ· զեղչ։

ԱՐՈՒԵՍՏ

Լ.ՈՒՍԱՆ ԿԱՐԶՈՒԹԵԱՆ

Ուսանելի 10 օրէն

Ցոյն,

ԿԱՐԱՊԵՏ ԲԱԲԱՐԵԱՆ

Գին 2 ղրուշ

Կեդրոնատեղին է «Մաղիկ» շա· բաթաթերթի խմբագրատունը, Կ· Պոլիս, Պահչէ գաբու, Շէյխիլ Իս· լար խան։

Պաղչէ գաբուսընտա ճէլալ պէյ խա· ղը իթթիսալինտէ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ վէ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ էֆէնտիլերին 10 նիւ· մէրօլու Իտարէ չաեը նամ մաղազալա· ընտա ճավանընը վէ Զինին էն ալէա վէ նէֆիս չայլարընտան քիւլիյէթլի սըֆարըշլար կէլմիշ տիր։ Պունլարըն լէզզէթի, նէֆասէթի, հասսիյէթի վէ էհվէնիեէթի ճիհէթի իլէ հէրքէսէ ըէգապէթ իթմէքտէ վէ բազարլըղա մահալ պըրագմագսըզը միւշթէրիլէր մէմնուն իտիլմէքտէ տիր։

Մէզքիւր չայլարտան մէմալիքի Շա· հանէնին պիլ ճիւմլէ չայճը տիւքքեան· լարընտա պուլունուր։

Պալատէքի ալեամաթը ֆարիգանընն չըգմըշ օլան թագլիտինտէն սագընըլա· բագ թավսիյէ էտիլիր։

ՆՈՐ ՕՐԱՑՈՅՑ 1894

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ. Դ. ՊԱԼԳՍՏԱԼԵԱՆ

14, Սուլթան Համամ ämsstեսի 14.

Սոյն Օրացոյցն որ հրատարակուած է Հա· սարակաց Կրթութեան Նախարարութեան հրամանաւ կը պարունակէ ի դիւրութիւն եկեղեցական երգեցողութեան աւուր պաս· շաճի բոլոր շարականներն ճօգրիթ ըստ կար· գաւորութեան Տօնացուցի։

Որպէսզի Օրացոյցն առ հասարակ ամէն կարգի ազգայնոց օգտակար հանդիսանայ, ներդրեալ է Վիճակագրական այլ եւ այլ կարեւոր ծանօթութիւնք, ինչպէս՝ Օսման· եան Կայսրութիւն, Աւագանի Կայսերական պալատան, Նախարարք Բ. Դրան, Մեծ Պաշ· տօնատարք Մայրաքաղաքիս, Հրամանատարք բանակաց, Կուսակալք նահանգաց եւն· Ցա· տուկ կառավարչութիւնք։ Օսմանեան Դեսպանք եւ Հիւպատոսք օտար Տէրութեանց ի Կ. Պոլիս եւն· Ընդհանուր ցանկ Հայազգի Աստիճանա· ւորաց եւ Պաշտօնէից Օսմ· Տէրութեան—Հայ· ռապետութիւն Հայոց, Պատրիարքութիւն Հա· յոց Թուրքիոյ, Ազգ· Կեդրոնական Վարչու· թիւն, Տեսուչ Խորհուրդք եւն· Պատրիարքու· թիւն Մ. Երուսաղէմի, Առաջնորդութիւնք ի Թուրքիա, Հովուութիւնք եւ Կաթողիկոսու· թիւնք։ Ասոնցմէ զատ կը պարունակէ նաեւ ընդհանուր ցանկ մը հայոն Կաթողիկոսաց, Պատրիարքաց, Եպիսկոպոսաց եւ Վարդապե· տաց՝ որ ի Թուրքիա, ի Ռուսասան, ի Պարս· կաստան եւ այլուր յորում նշանակուած են ծննդաղրութեան կարգաւ որ Կաթողիկոսէ ծննդաղրուիլը եւ այժմ ուր պաշտօնավարելը կամ ուր բնակիլը· իսկ Վարդապետները նշա· նակուած են այրուբէնի կարգաւ, բոլոր մանրամասնութեամբ։ — Հռովմէական Հայ Հասարակութիւն, Կաթողիկոս - Պատրիար· քութիւն, Արքեպիսկոպոսութիւնք, Եպիս· կոպոսութիւնք, Կեդր· Վարչութիւն։— Բողոքական հայ հասարակութիւն· Ազգապե· տութիւն· եւ Եկեղեցական միութիւնք։— Պատրիարքունք եւ ազգապետք։— Ընդհանուր ցանկ հայ բժշկաց իրենց բնակութեան տեղե· րով։—Հայ փաստաբանք Օսմանեան եւ խառն դատարանաց, իրենց հասցէներով։— Ազգ։

ԳԻՆ 40 ՓՐՅ.